

# SÄKERHETS DATABLAD

Enligt 1907/2006 bilaga II och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Revisionsdatum 2021-02-25

Ersätter blad utfärdat 2020-07-21

Versionsnummer 2.0



## AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

### 1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn	Artline METALLIC INK MARKERS. EK-900XF, EK-990XF, EK-999XF, EK-993
Artikelnummer	Sølv ART090026, ART099026, ART023726, ART099926

### 1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar	Märkfärg
----------------------------	----------

### 1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Distributör	
Företag	Despec Sweden AB Pyramidbacken 6 141 75 Kungens Kurva
Telefon	+46 (0)8 449 59 00
E-post	info@despec.se

### 1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I akuta fall: Ring 112, begär giftinformation.

## AVSNITT 2: Farliga egenskaper

### 2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Flam. Liq. 2, H225  
Asp. tox. 1, H304  
Skin Irrit. 2, H315  
STOT SE 3, H336  
Aquatic Chronic 2, H411  
(Se avsnitt 16)

## 2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram



Signalord Fara

Faroangivelser

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga

H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna

H315 Irriterar huden

H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad

H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter

Skyddsangivelser

P101 Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård

P102 Förvaras oåtkomligt för barn

P210 Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppna lågor och andra antändningskällor. Rökning förbjuden

P271 Används endast utomhus eller i väl ventilerade utrymmen

P273 Undvik utsläpp till miljön

P301+P310 VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare

P331 Framkalla INTE kräkning

P501 Innehållet och behållaren lämnas till auktoriserad avfallshanteringsanläggning

### Kompletterande faroinformation

Innehåller: METYLCYKLOHEXAN, ALKANER, C9-12-ISO-

### 2.3 Andra faror

Denna produkt innehåller inte några ämnen som bedöms vara ett PBT- eller vPvB-ämne

## AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

### 3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
<b>METYLCYKLOHEXAN</b>		
CAS nr: 108-87-2 EG nr: 203-624-3 Index nr: 601-018-00-7	Flam. Liq. 2, Skin Irrit. 2, STOT SE 3, Asp. tox. 1, Aquatic Chronic 2; H225, H315, H336, H304, H411	30 - 40 %
<b>ALUMINIUM</b>		
CAS nr: 7429-90-5 EG nr: 231-072-3		5 - 15 %
<b>ALKANER, C9-12-ISO-</b>		
CAS nr: 90622-57-4 EG nr: 292-459-0	Flam. Liq. 3, Asp. tox. 1, Aquatic Chronic 2; H226, H304, H411	1 - 10 %

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b.

## AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

### 4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

#### Generellt

Vid minsta tvekan eller om symptom uppstår, sök läkare.  
Försök aldrig ge medvetlös person vätska eller annat via munnen.

#### Vid inandning

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft. Kvarstår symptom uppsök läkare.

#### Vid kontakt med ögonen

Om möjligt avlägsna omedelbart eventuella kontaktlinser.  
Spola ögat flera minuter med tempererat vatten. Om irritation kvarstår kontakta läkare.

#### Vid hudkontakt

Tag av nedstänkta kläder.  
Tvätta huden med tvål och vatten.  
Om symptom uppkommer, kontakta läkare.

#### Vid förtäring

Skölj först munnen noggrant med mycket vatten och SPOTTA UT sköljvattnet. Drick sedan minst en halv liter vatten och kontakta läkare. Framkalla EJ KRÄKNING.

### 4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

#### Vid inandning

Risk för aspiration med kemisk lunginflammation som följd.  
Inandning av höga koncentrationer kan medföra huvudvärk, yrsel, trötthet och illamående.

#### Vid hudkontakt

Irritation.

#### Vid förtäring

Förtäring av större mängder produkt kan orsaka obehag eller försämrat allmänläge.  
Observera att symptomen kan vara fördröjda.

### 4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Åtgärder vid första hjälpen och angivna symptom är relevanta vid felaktig hantering av produkten som leder till exponering av innehållet.  
Symptomatisk behandling.  
Vid kontakt med läkare, se till att ha etikett eller detta säkerhetsdatablad till hands.

## AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

### 5.1 Släckmedel

#### Lämpliga släckmedel

Släckes med pulver, koldioxid eller skum.

#### Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

### 5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brinner under utveckling av rök innehållande hälsoskadliga gaser (kolmonoxid och koldioxid) samt, vid ofullständig förbränning, aldehyder och andra giftiga, hälsofarliga, irriterande eller miljöfarliga ämnen.  
Förhindra utsläpp av släckvatten i avloppet. Släckvatten omhändertas enligt gällande föreskrifter.

### 5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Se till att all personal utom larmpersonalen utrymmer brandområdet.  
Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen.  
Vid brand använd friskluftsmask.  
Bär heltäckande skyddsklädsel.  
Kyl slutna behållare som exponerats för brand med vatten.

## AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

### 6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Håll obehöriga och oskyddade personer på säkert avstånd.  
Stäng av utrustning med öppen låga, glöd eller annan hetta.  
Observera risken för gnistbildning på grund av statisk elektricitet.  
Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.  
Sörj för god ventilation.

### 6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra utsläpp till avlopp, mark eller vattendrag.

### 6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Mindre spill, torka upp med trasa eller liknande och tvätta av med vatten. Större spill ej troligt.  
Större mängder: Valla in med jord, sand eller liknande.

### 6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se även avsnitt 7 och 13.

## AVSNITT 7: Hantering och lagring

### 7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.  
Undvik öppen eld, heta föremål, gnistbildning och andra antändningskällor.  
Inandas ej ångorna och undvik kontakt med hud, ögon och kläder.  
Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.  
Tvätta händerna efter hantering av produkten.

### 7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Denna produkt skall förvaras så att den är svåråtkomlig för små barn och väl avskild från produkter som är avsedda att förtäras.  
Produkten skall förvaras så att hälso- och miljörisker förebyggs. Undvik kontakt med människor och djur och släpp inte ut produkten i känslig miljö.  
Använd alltid förseglade och tydligt märkta förpackningar.  
Förvaras väl tillsluten.  
Förvaras torrt och svalt.  
Förvaras ej i direkt solljus.  
Får ej förvaras i närheten av oxidationsmedel.

### 7.3 Specifik slutanvändning

Se identifierade användningar i Avsnitt 1.2.

## AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

### 8.1 Kontrollparametrar

#### 8.1.1 Nationella gränsvärden

##### ALUMINIUM

Sverige (AFS 2018:1 (2020:6))

Nivågränsvärde 5 mg/m<sup>3</sup> (Totaldamm)  
Nivågränsvärde 2 mg/m<sup>3</sup> (Respirabel fraktion)

##### DNEL

Data saknas.

##### PNEC

Data saknas.

### 8.2 Begränsning av exponeringen

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till hälsofarorna (se Avsnitt 2, 3 och 11) med denna produkt eller någon av dess ingredienser enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagstiftning.

#### 8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Hanteras i lokal med modern ventilationsstandard.

### Ögonskydd/ansiktsskydd

Ögonskydd bör användas vid risk för direktkontakt eller stänk.

## Hudskydd

Följ lokala gällande föreskrifter angående rekommendation av skyddshandskar.

Använd skyddshandskar som uppfyller normen EN374 vid risk för direktkontakt.

Val av skyddshandskar bör ske med hänsyn till andra kemikalier som hanteras, fysikaliska förhållanden och behov av rörlighet.

## Andningsskydd

Använd lämpligt andningsskydd vid uppkomst av ångor/aerosoler, t.ex. EN 143 eller 149, Typ P2 eller FFP2.

### 8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen

Arbete med produkten bör ske så att produkten inte kommer ut i avlopp, vattendrag, mark och luft.

## AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

### 9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Fysikaliskt tillstånd	vätska Form: vätska
b) Färg	svart
c) Lukt	lösningsmedel
d) Smältpunkt/frys punkt	Ej angiven
e) Kokpunkt eller initial kokpunkt och kokpunktsintervall	>35 °C
f) Brandfarlighet	Ej angiven
g) Nedre och övre explosionsgräns	Ej angiven
h) Flampunkt	≈-3,5 °C
i) Självantändningstemperatur	Ej angiven
j) Sönderdelningstemperatur	Ej angiven
k) pH-värde	Ej angiven
l) Kinematisk viskositet	Ej angiven
m) Löslighet	Löslighet i vatten: Olöslig
n) Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten (loggvärde)	Ej angiven
o) Ångtryck	Ej angiven
p) Densitet och/eller relativ densitet	0,8 - 1,0
q) Relativ ångdensitet	Ej angiven
r) Partikelegenskaper	Ej angiven

### 9.2 Annan information

#### 9.2.1 Information om faroklasser för fysisk fara

Ej angiven

#### 9.2.2 Andra säkerhetskaraktäristika

Ej angiven

## AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

### 10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

### 10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

### 10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga farliga reaktioner kända under normala användningsförhållanden.

### 10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik uppvärmning, gnistor och öppna lågor.

### 10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med oxiderande ämnen.

### 10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga vid normala förhållanden.

## AVSNITT 11: Toxikologisk information

### 11.1 Information om faroklasser enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Uppgifter om möjliga hälsofarliga effekter är baserade på erfarenheter och / eller toxikologiska egenskaper hos flera komponenter i produkten.

#### Akut toxicitet

Produkten är inte klassificerad som akuttoxisk.

#### METYLCYKLOHEXAN

LD50 mus 24h: 2250 mg/kg Oralt

#### Frätande/irriterande på huden

Kan ge rodnad och irritation vid hudkontakt.

#### Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

#### Luftvägs-/hudsensibilisering

Produkten är inte klassificerad som sensibiliserande.

#### Mutagenitet i könsceller

Inga mutagena effekter har rapporterats för detta ämne.

#### Cancerogenitet

Produkten är inte klassificerad som cancerframkallande.

#### Reproduktionstoxicitet

Produkten är inte klassificerad som reproduktionstoxisk.

#### Specifik organtoxicitet - enstaka exponering

Inandning av höga koncentrationer kan medföra huvudvärk, yrsel, trötthet och illamående.

#### Specifik organtoxicitet - upprepad exponering

Inga kända faror vid upprepad exponering.

#### Fara vid aspiration

Förtäring av produkten kan leda till aspiration med kemisk lunginflammation som följd.

Observera risk för aspiration om kräkningar uppstår.

Produkten kan vara dödlig vid förtäring om den kommer ner i luftvägarna.

### 11.2 Information om andra faror

#### 11.2.1 Hormonstörande egenskaper

Ej angivet.

#### 11.2.2 Annan information

Ej angivet.

## AVSNITT 12: Ekologisk information

### 12.1 Toxicitet

Förhindra utsläpp i mark, vatten och avlopp.

Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

### 12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Uppgift om persistens och nedbrytbarhet saknas.

### 12.3 Bioackumuleringsförmåga

Uppgift om bioackumulering saknas.

### 12.4 Rörlighet i jord

Produkten är inte blandbar med vatten.

### 12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Denna produkt innehåller inte några ämnen som bedöms vara ett PBT- eller vPvB-ämne.

### 12.6 Hormonstörande egenskaper

Ej angivet.

### 12.7 Andra skadliga effekter

Uppgifter saknas.

## AVSNITT 13: Avfallshantering

### 13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

#### Avfallshantering för produkten

Förhindra utsläpp i avlopp.

Kasserad produkt skall omhändertas som farligt avfall enligt gällande föreskrifter.

Förpackningar som inte är helt tömda kan innehålla rester av farliga ämnen och ska därför omhändertas som farligt avfall enligt ovan. Förpackningar som är helt tömda kan lämnas för materialåtervinning.

Beakta lokala föreskrifter eller kontakta leverantören för vidare information.

Se direktiv 2008/98/EG om avfall. Beakta även nationella och regionala bestämmelser om avfallshantering.

## AVSNITT 14: Transportinformation

Där ej annat angivits gäller informationen för samtliga transportslag enligt FN:s modellregelverk, dvs ADR (väg), RID (järnväg), ADN (inre vattenvägar), IMDG (sjötransport) och ICAO (IATA) (flygtransport).

### 14.1 UN-nummer

1210

### 14.2 Officiell transportbenämning

TRYCKFÄRG

### 14.3 Faroklass för transport

#### Klass

3: Brandfarliga vätskor

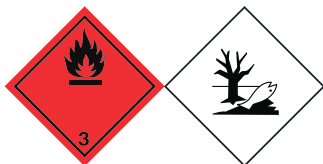
#### Klassificeringskod (ADR/RID)

F1: Brandfarliga vätskor med flampunkt högst 60 °C

#### Sekundärfara (IMDG)

Ingen sekundärfara enligt IMDG

#### Etiketter



### 14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp II

### 14.5 Miljöfaror

Vattenförorenande ämne (MARINE POLLUTANT)

### 14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

#### Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: D/E

### 14.7 Bulktransport till sjöss enligt IMO:s instrument

Ej tillämpligt

### 14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 2; Högsta totalmängd per transportenhet 333 kg eller liter

Stuvningskategori B (IMDG)

Nödinstruktioner (EmS) vid BRAND (IMDG) F-E

Nödinstruktioner (EmS) vid SPILL (IMDG) S-D

## AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

### 15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej angivet.

### 15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

## AVSNITT 16: Annan information

### 16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen Revisioner av detta dokument

Tidigare versioner

2020-07-21 Ändringar i sektion 8.

### 16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

#### Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Flam. Liq. 2	Brandfarliga vätskor, farokategori 2 - Flam. Liq. 2, H225 - Mycket brandfarlig vätska och ånga
Skin Irrit. 2	Frätande eller irriterande på huden, farokategori 2 - Skin Irrit. 2, H315 - Irriterar huden
STOT SE 3	Specifik organtoxicitet – Enstaka exponering, farokategori 3, narkosverkan - STOT SE 3, H336 - Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad
Asp. tox. 1	Fara vid aspiration, farokategori 1 - Asp. tox. 1, H304 - Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna
Aquatic Chronic 2	Farligt för vattenmiljön – fara för skadliga långtidseffekter, kategori: kronisk 2 - Aquatic Chronic 2, H411 - Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter
Flam. Liq. 3	Brandfarliga vätskor, farokategori 3 - Flam. Liq. 3, H226 - Brandfarlig vätska och ånga

### 16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

#### Datakällor

Underlag för informationen i detta säkerhetsdatablad har i första hand hämtats från råvaruleverantörers dokumentation samt gällande europeiska regelverk.

#### Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

1907/2006	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG
1272/2008	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
2008/98/EG	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv

### 16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

### 16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

#### Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga
H315	Irriterar huden
H336	Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad
H304	Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna
H411	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter
H226	Brandfarlig vätska och ånga



**16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön**  
**Varning för felaktig användning**

Den rekommenderade användningen av pennorna bedöms inte innebära någon hälsofara vid inandning eftersom bläcket är uppsuget i tampong och exponeras mot luften genom den indränkta tampongspetsen vars yta är liten vilket innebär att avgången av lösningsmedel till luften är mycket låg. Risken för hälsofara vid förtäring är också liten eftersom pennan måste brytas upp för att nämnvärd bläckmängd ska kunna sväljas.

Den mest påtagliga risken innebär en beröring av ögonen med tampongspetsen vilket kan vara irriterande.

**Övrig relevant information**

Ej angivet

**Uppgifter om detta dokument**



Detta säkerhetsdatablad är producerat och kontrollerat av KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Platensgatan 8, SE-582 20 Linköping, Sverige, [www.kemrisk.se](http://www.kemrisk.se)